

evacuation measures in case of detection of dangerous objects, threats to life and health of participants of the educational process; taking measures to prevent the use of alcohol (alcoholic beverages) and narcotics in the educational institution; taking preventive measures, stopping harassment (bullying) of a child in an educational institution and beyond; taking preventive measures, stopping violence against a child in an educational institution and beyond.

The provision on the need to define the officer's powers both in his job description and in the Security Passport of the educational institution is substantiated; drew attention to the need to regulate the interaction of local self-government bodies with the police in the field of ensuring public safety and order (including the creation of a safe environment in educational institutions) in the relevant Regulation.

Keywords: *local self-government bodies, police, public safety and order, interaction, forms of interaction, «Educational Security Service Officer» project, directions of implementation.*

УДК 343.81

DOI: 10.31733/2078-3566-2024-1-248-253

Катерина БУРЯК[®]

кандидат юридичних наук

(Український державний хіміко-технологічний
університет, м. Дніпро, Україна)

ЗАГАЛЬНОСОЦІАЛЬНІ ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ ПРОКУРАТУРОЮ ЗЛОЧИННОСТІ У СІМЕЙНІЙ СФЕРІ

Розглянуто загальносоціальні заходи запобігання прокуратурою злочинності у сімейній сфері. Доведено, що, незважаючи на значну кількість наукових розробок стосовно злочинності у сімейній сфері, проблема загальносоціального запобігання залишається однією з актуальних у кримінологічній науці. Це пов'язане з тим, що вчинення особою-кривдником або кривдицею кримінального правопорушення викликає природне занепокоєння родини за своє життя, благополуччя сім'ї і безпеку дітей, а також знижує довіру до державної політики у сфері запобігання злочинності. Виокремлено ознаки загальносоціальних заходів із запобігання прокуратурою злочинності у сімейній сфері, на підставі чого сформульовано їх авторське визначення. Виокремлено недоліки загальносоціальних заходів запобігання злочинності у сімейній сфері, з-поміж яких: наявність прогалин та колізій у нормативно-правових актах, що потребує постійного пошуку виходу із тієї чи іншої ситуації; проблеми координації діяльності прокуратури з іншими правоохоронними органами, судом та органами місцевого самоврядування; велика криза інституту сім'ї та моральних цінностей в умовах російсько-української війни тощо.

Ключові слова: *загальносоціальні заходи, запобігання, прокуратура, злочинність, сімейна сфера, кривдник, кривдиця.*

Постановка проблеми. Оскільки серед завдань дослідження злочинності у сімейній сфері нами виділено прокуратуру як суб'єкт запобігання такій злочинності, що є неодмінною умовою зниження кримінальної ситуації в сім'ї та своєчасним застосуванням до кривдника або кривдиці кримінальної відповідальності за вчинення кримінального правопорушення, у представленому дослідженні було вирішено розглянути саме загальносоціальні заходи запобігання прокуратурою злочинності у сімейній сфері.

І хоча у чинному Законі України «Про прокуратуру» вилучено спеціальну норму щодо діяльності прокуратури як суб'єкта запобігання кримінальним правопорушенням взагалі, підтримуємо позицію вітчизняних вчених, котрі розглядають проблему запобігання злочинності саме через діяльність органів прокуратури (Л. Барбарош, І. Богатирьов, Д. Тичина, М. Пузирьов та ін.).

Більше того, прокуратура, посідаючи особливе місце в системі охорони прав людини в Україні, відіграє важливу роль у координації антикриміногенного потенціалу правоохоронних органів щодо запобігання кримінальним правопорушенням, що

© К. Буряк, 2024

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-6265-9706>

industry_econom@udhtu.edu.ua

вчиняються у сімейній сфері.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Окремі питання загальносоціальних заходів запобігання прокуратурою злочинності у сімейній сфері досліджували такі українські кримінологи: Л. Барбарош, О. Белова, А. Блага, І. Богатирьов, В. Вітвіцька, Б. Головкін, Г. Дідківська, О. Зазимко, О. Ковальова, Л. Крижна, М. Кузнецов, С. Романцова, Х. Романюк, М. Самченко, Д. Тичина та ін.

Метою статті є дослідження загальносоціальних заходів запобігання прокуратурою злочинності у сімейній сфері.

Виклад основного матеріалу. Оскільки прокурори на сьогодні забезпечують у суді дотримання прав та інтересів потерпілих, свідків, а також прав підозрюваних і обвинувачених у вчиненні кримінальних правопорушень у сімейній сфері, керуючись принципом верховенства права, законності та справедливості, вони також координують формування кримінально-правової та кримінологічної політики у сфері діяльності органів правопорядку з метою запобігання та протидії злочинності, зокрема й у сімейній сфері.

Більше того, прокурор, реалізуючи конституційні функції, самостійно приймає рішення та координує порушення органами досудового розслідування Національної поліції України кримінального провадження щодо вчинення кривдником або кривдницею у сімейній сфері кримінального правопорушення (злочину чи кримінального проступку).

Розкриваючи зміст заходів загальносоціального спрямування, вітчизняний кримінолог А. Закалок зазначає, що вони являють собою «різновид суспільної діяльності, належать до таких важливих напрямів останньої, як соціальний контроль та соціальна профілактика» [1, с. 323].

Інший вітчизняний вчений Д. Тичина у межах дослідження запобігання домашньому насильству в Україні через призму загальносоціальних заходів, ґрунтуючись на попередньому визначенні, запропонував власну дефініцію – це комплекс заходів правового, організаційного, технічного, фінансового та іншого характеру, що спрямовані на усунення або нейтралізацію детермінант, котрі породжують та обумовлюють протиправну поведінку кривдника у сімейно-побутовій сфері [2, с. 406].

Вітчизняний вчений В. Голіна, розглядаючи загальносоціальні заходи запобігання злочинності, виділяє особливості впливу злочинності через призму соціально-економічних та культурно-виховних заходів. А тому їх планування і здійснення, зазначає дослідник, проводиться не заради протидії та запобігання злочинам (хоча і це мається на увазі), а для підвищення матеріального добробуту населення, його культурного рівня і свідомості [3, с. 20–21].

Беззаперечно, поділяємо позицію О. Джузи, на думку якого загальносоціальне запобігання злочинності – це не просто соціальна реакція держави і суспільства на злочинність, а насамперед застосування заходів запобігання злочинності, котрі переслідують за мету здійснення позитивного впливу на формування особи та всіх членів суспільства [4, с. 62].

Аналогічну оцінку змісту цього виду запобіжної діяльності дав і вітчизняний вчений І. Богатирьов, при цьому у власному дослідженні він наголошує, що криміналізація суспільства відбулася у зв'язку зі змінами у ХХІ ст. у соціально-економічних і політичних процесах, що вимагали одночасного кримінально-правового захисту законних прав та інтересів людини і громадянина у різних сферах, у тому числі в сімейній [5, с. 279].

Отже, загальносоціальні заходи запобігання злочинності у сімейній сфері – це система правових та кримінологічних засобів запобігання з боку правоохоронних органів, суду, органів місцевого самоврядування кримінальним правопорушенням, що вчиняються кривдником або кривдницею у сімейній сфері та спрямовані на усунення, подолання і ліквідацію детермінанта злочинності у цій сфері.

Окреслене поняття містить такі ознаки: по-перше, це фундаментальний масив нормативно-правових актів у сфері запобігання і протидії злочинності у сімейній сфері; по-друге, це система суб'єктів запобігання злочинності у сімейній сфері; по-третє, це координація зусиль усіх правоохоронних органів та громадськості щодо запобігання і протидії вчиненню кривдником/кривдницею кримінальних правопорушень у сімейній сфері; по-четверте, це виокремлення віктимізації членів родини, зокрема дітей та батьків. Серед недоліків загальносоціальних заходів запобігання злочинності у сімейній сфері варто виділити такі:

– наявність прогалів та колізій у нормативно-правових актах, що потребує

постійного пошуку виходу із тієї чи іншої ситуації;

- проблеми координації діяльності прокуратури з іншими правоохоронними органами, судом та органами місцевого самоврядування;
- велика криза інституту сім'ї та моральних цінностей в умовах російсько-української війни тощо.

З метою усунення недоліків загальносоціальних заходів запобігання прокуратурою злочинності у сімейній сфері варто прислухатися до думок вітчизняних вчених О. Бандурки та Л. Давиденка, котрі вважають, що подальший розвиток і удосконалення системи суб'єктів протидії злочинності вимагають визначення їхньої компетенції, прав і обов'язків, встановлення каналів зв'язку між ними; організації взаємодії; правового забезпечення [6, с. 105].

Оскільки сім'я виступає найбільш «чутливим» соціальним інститутом, що виконує роль своєрідного ретранслятора соціальних норм, звичаїв, традицій, саме тому внутрішньородинні стосунки, а також ставлення в сім'ї до дітей визначають значну кількість параметрів «суспільного здоров'я», демонструють готовність суспільства до прогресивних перетворень [7, с. 23].

Все це, як встановлено в ході нашого дослідження, є наслідком безсистемної запобіжної діяльності прокуратури, інших правоохоронних органів, суду, органів місцевого самоврядування та низького використання загальносоціального запобігання кримінальним правопорушенням, котрі вчиняються у сімейній сфері кривдником або кривдницею.

Безпосереднім нормативно-правовим актом, що регулює зміст запобігання кримінальним правопорушенням у сімейній сфері, є Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». До речі, саме цим законом було визначено організаційно-правові засади запобігання та протидії домашньому насильству, основні напрями реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, спрямовані на захист прав та інтересів осіб, які постраждали від такого насильства [8].

Щодо діяльності прокуратури як суб'єкта запобігання злочинності у сімейній сфері на загальносоціальному рівні можна виділити такі кримінологічні засади:

- гарантування постраждалим особам безпеки та основоположних прав і свобод людини і громадянина, зокрема права на життя, свободу та особисту недоторканність, на повагу до приватного та сімейного життя, на справедливий суд, на правову допомогу, з урахуванням практики Європейського суду з прав людини;
 - належна увага до факту насильства під час здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі;
 - врахування непропорційного впливу насильства на жінок і чоловіків, дітей та дорослих, дотримання принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків під час здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі;
 - визнання суспільної небезпеки насильства та забезпечення нетерпимого ставлення до будь-яких його проявів;
 - повага та неупереджене, небайдуже ставлення до постраждалих осіб з боку суб'єктів, забезпечення пріоритетності прав, законних інтересів та безпеки постраждалих осіб під час здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі;
 - конфіденційність інформації про постраждалих осіб та осіб, які повідомили про вчинення насильства;
 - добровільність отримання допомоги постраждалими особами, крім дітей та недієздатних осіб;
 - врахування особливих потреб та інтересів постраждалих осіб, зокрема осіб з інвалідністю, вагітних жінок, дітей, недієздатних осіб, осіб похилого віку;
 - ефективна взаємодія суб'єктів із громадськими об'єднаннями, міжнародними організаціями, засобами масової інформації, іншими заінтересованими юридичними та фізичними особами;
 - недопущення дискримінації за будь-якою ознакою під час реалізації заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі [9].
- Тому підтримуємо позицію вітчизняного вченого А. Томчука про можливість законодавчого розмежування повноважень суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання домашньому насильству. Зокрема, дослідник пропонує внести зміни в

постанову Кабінету Міністрів України № 658 від 22 серпня 2018 р. «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі», котрі, на нашу думку, посилять участь суб'єктів запобігання злочинності у сімейній сфері. З-поміж них варто виділити такі, що стосуються:

1) меж компетенції кожного суб'єкта запобігання домашньому насильству під час здійснення заходів, спрямованих на реалізацію державної політики у вказаному напрямі;

2) порядку взаємодії між різними суб'єктами запобігання домашньому насильству під час здійснення заходів, що входять до їхньої компетенції та направлені на запобігання домашньому насильству;

3) порядку вирішення компетенційних спорів щодо вчинення тих чи інших дій у сфері запобігання домашньому насильству у разі їх виникнення [10, с. 67].

Отже, запропоновані вченим вищеперераховані зміни зможуть не тільки покращити взаємодію суб'єктів запобігання сімейній злочинності, а і створити передумови ефективності здійснення загальносоціальних, спеціально-кримінологічних та віктимологічних заходів у межах повноважень та у спосіб, визначений чинним законодавством.

Саме тому у представленому дослідженні прокуратура розглядається як суб'єкт запобігання кримінальним правопорушенням у сімейній сфері через функцію держави, що демонструє рівень захисту інституту сім'ї від фізичних, психологічних, економічних посягань із боку кривдника або кривдниці.

Наша позиція цілком кореспондується з думкою вітчизняного вченого В. Авер'янова, який вивів принципово новий погляд на суспільну цінність загальносоціального запобігання злочинності. На його переконання, загальносоціальне запобігання злочинності полягає в тому, що воно розглядається як засіб забезпечення прав і свобод людини у сфері функціонування виконавчої влади держави [11, с. 5–8].

Отже, якщо погодитися з позицією В. Авер'янова, то прокуратура фактично шляхом проведення координаційних нарад сприяє разом з іншими суб'єктами запобігання злочинності у сімейній сфері запобіжному впливу на причини та умови вчинення кривдником або кривдницею кримінального правопорушення у цій сфері.

Серед заходів загальносоціального запобігання злочинності у сімейній сфері варто звернути увагу на шкідливий характер впливу на інститут сім'ї фонових явищ, котрі є причинами та умовами злочинності у сімейній сфері, – це алкоголізм, наркоманія, проституція тощо.

Цікавою для нашого дослідження є пропозиція вітчизняної вченої Л. Барбарош: «передбачити застосування інституту звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням кривдника і жертви домашньої злочинності, що врегульовано п. 2 ч. 1 ст. 469 КПК України, де законодавець передбачив у кримінальних провадженнях щодо кримінальних правопорушень, вчинених у сім'ї, можливість укладання угоди про примирення за ініціативи потерпілої (потерпілого). А тому у кримінальному провадженні за ст. 126-1 Кримінального кодексу України даний інститут заслуговує певної уваги з боку вітчизняних вчених з метою його подальшого удосконалення» [12, с. 240].

Це дуже важливо в контексті проведеного нами дослідження. Оскільки в його основу покладено найголовнішу конструкцію загальносоціального запобігання злочинності у сімейній сфері – це збереження інституту сім'ї як правовими, так і соціальними заходами, а тому прокуратура як суб'єкт запобігання злочинності у сімейній сфері має відігравати особливу роль із-поміж усіх інших суб'єктів: правоохоронних органів, суду, органів місцевого самоврядування.

На завершення розгляду здійснення прокуратурою заходів загальносоціального запобігання злочинності у сімейній сфері варто наголосити, що вітчизняними вченими-кримінологами як детермінанти (причини та умови) розглядаються: події, явища, процеси; стани природи і суспільства, що відображаються свідомістю і становлять передумови, підстави для інших, похідних від них явищ, процесів, станів свідомості, форм діяльності, типів відносин [13, с. 69], а під детермінацією злочинності розуміється сукупність різних за природою негативних явищ об'єктивного і суб'єктивного характеру, що у своєму зв'язку обумовлюють кримінальну форму поведінки у суспільстві [13, с. 71].

Висновки. Узагальнюючи отримані у ході дослідження результати, пропонуємо

такі загальносоціальні заходи запобігання прокуратурою злочинності у сімейній сфері:

1. Неухильне виконання усіма суб'єктами запобігання злочинності у сімейній сфері Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»;
2. Повне фінансування правоохоронної системи України з Державного бюджету, оскільки на неї покладено завдання забезпечити права і свободи людини у різних сферах її життєдіяльності, у тому числі й сімейній;
3. Забезпечення залучення до роботи щодо запобігання злочинності у сімейній сфері громадян на правових, організаційних та інших засадах із метою ефективного громадського контролю за діяльністю правоохоронних органів щодо запобігання злочинності у сімейній сфері.

Список використаних джерел

1. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології : теорія і практика : у 3 кн. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. Кн. 1 : Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. 424 с.
2. Тичина Д. М. Запобігання домашньому насильству в Україні : монографія. Київ : «Видавництво Людмила», 2023. 612 с.
3. Голіна В. В. Запобігання злочинності (теорія і практика) : навч. посібник. Харків : Нац. юрид. акад. України, 2011. 120 с.
4. Джу́жа О. М., Моїсеєв С. М., Васи́левич В. В. Кримінологія. Спеціалізований курс лекцій зі схемами (Загальна та Особлива частини) : навч. посібник. Київ : Атіка, 2001. 368 с.
5. Богатирьов І. Г., Колб О. Г., Топчій В. В. та ін. Кримінологія : академіч. підручник / за заг. ред. І. Г. Богатирьова. Чернівці : Технодрук, 2020. 336 с.
6. Бандурка А. М., Давыденко Л. М. Преступность в Украине : причины и противодействие : монографія. Харьков : Гос. спец. изд-во «Основа», 2003. 368 с.
7. Кочемировська О. О., Подільчак О. М., Севрук О. Р., Христова Г. О. Прокурорський нагляд за додержанням законів України щодо попередження насильства над дітьми : наук.-практ. посібник. Київ : ТОВ «К.І.С.», 2010. 88 с.
8. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 07.12.2017. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>.
9. Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі : постанова Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 658. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/658-2018-%D0%BF#Text>.
10. Томчук А. В. Щодо відсутності чіткого законодавчого розмежування повноважень суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання домашньому насильству. *Домашнє насильство: проблемні питання в умовах COVID-19 : матеріали круглого столу* (м. Рівне, 12 жовт. 2021 р.). Рівне, 2021. С. 65–67.
11. Авер'янов В. Б. Принципи верховенства права і реформа українського адміністративного права. *Адвокат*. 2000. № 2. С. 5–8.
12. Барбарош Л. М. Проблеми запобігання домашньому насильству над дітьми в Україні. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2021. № 3 (112). С. 238–243.
13. Голіна В. В., Головкін Б. М., Валуйська М. Ю. та ін. Кримінологія : підруч. / за ред. В. В. Голіни та Б. М. Головкіна. Харків : Право, 2014. 440 с.

*Надійшла до редакції 12.02.2024
Прийнято до опублікування 21.02.2024*

References

1. Zakaliuk, A. P. (2007) Kurs suchasnoi ukrainskoi kryminolohii : teoriia i praktyka [Course of modern Ukrainian criminology: theory and practice] : u 3 kn. Kyiv : Vydavnychi Dim «In Yure». Kn. 1 : Teoretychni zasady ta istoriia ukrainskoi kryminolohichnoi nauky. 424 p. [in Ukr.].
2. Tychyna, D. M. (2023) Zapobihannia domashnomu nasylstvu v Ukraini [Prevention of domestic violence in Ukraine] : monohrafiia. Kyiv : «Vydavnytstvo Liudmyla». 612 p. [in Ukr.].
3. Holina, V. V. (2011) Zapobihannia zlochynnosti (teoriia i praktyka) [Crime prevention (theory and practice)] : navch. posibnyk. Kharkiv : Nats. yuryd. akad. Ukrainy. 120 p. [in Ukr.].
4. Dzhuzha, O. M., Moisciev, Ye. M., Vasylevych, V. V. (2001) Kryminolohiia. Spetsializovanyi kurs lektsii zi skhemamy (Zahalna ta Osoblyva chastyny) [Criminology. Specialized course of lectures with diagrams (General and Special parts)] : navch. posibnyk. Kyiv : Atika. 368 p. [in Ukr.].
5. Bohatyrov, I. H., Kolb, O. H., Topchii, V. V. ta in. (2020) Kryminolohiia [Criminology] : akademich. pidruchnyk / za zah. red. I. H. Bohatyrova. Chernivtsi : Tekhnodruk. 336 p. [in Ukr.].
6. Bandurka, A. M., Davydenko, L. M. (2003) Prestupnost v Ukraine : prichyny i protivodeystviye [Crime in Ukraine: causes and countermeasures] : monohrafiya. Kharkiv : Gos. spets.

izd-vo «Osnova». 368 p. [in rus.].

7. Kochemyrovska, O. O., Podilchak, O. M., Sevrak, O. R., Khrystova, H. O. (2010) Prokurorskyi nahliad za doderzhanniam zakoniv Ukrainy shchodo poperedzhennia nasylstva nad ditmy [Prosecutor's supervision of compliance with the laws of Ukraine on the prevention of violence against children] : nauk.-prakt. posibnyk. Kyiv : TOV «K.I.S.». 88 p. [in Ukr.].

8. Pro zapobihannia ta protyditu domashnomu nasylstvu [On the prevention and countermeasures against domestic violence] : Zakon Ukrainy vid 07.12.2017. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>. [in Ukr.].

9. Pro zatverdzhennia Poriadku vzaiemodii sub'ektiv, shcho zdiisniuiut zakhody u sferi zapobihannia ta protyditu domashnomu nasylstvu i nasylstvu za oznakoiu stati [On approval of the Procedure for the interaction of entities implementing measures in the field of prevention and counteraction of domestic violence and gender-based violence] : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 22 serpnia 2018 r. № 658. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/658-2018-%D0%BF#Text>. [in Ukr.].

10. Tomchuk, A. V. (2021) Shchodo vidsutnosti chitkoho zakonodavchoho rozmezhuvannia povnovazhen sub'ektiv, shcho zdiisniuiut zakhody u sferi zapobihannia domashnomu nasylstvu [Regarding the lack of a clear legislative demarcation of the powers of subjects implementing measures in the field of domestic violence prevention]. *Domashnie nasylstvo: problemni pytannia v umovakh COVID-19 : materialy kruhloho stolu* (m. Rivne, 12 zhovt. 2021 r.). Rivne, pp. 65–67. [in Ukr.].

11. Averianov, V. B. (2000) Pryntsypy verkhovenstva prava i reforma ukraïnskoho administratyvnoho prava [The principles of the rule of law and the reform of Ukrainian administrative law]. *Advokat*. № 2, pp. 5–8. [in Ukr.].

12. Barbarosh, L. M. (2021) Problemy zapobihannia domashnomu nasylstvu nad ditmy v Ukraini [Problems of preventing domestic violence against children in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnoho universytetu vnurishnikh sprav*. № 3 (112), pp. 238–243. [in Ukr.].

13. Holina, V. V., Holovkin, B. M., Valuiska, M. Yu. ta in. (2014) Kryminolohiia [Criminology] : pidruch. / za red. V. V. Holiny ta B. M. Holovkina. Kharkiv : Pravo. 440 p. [in Ukr.].

ABSTRACT

Kateryna Buriak. General social measures of prevention of crimes in the family sphere by the prosecutor's office. The article examines general social measures of prevention of crime in the family area by the prosecutor's office. It has been proven that despite a significant number of scientific studies of crime in the family sphere, the problem of general social prevention remains one of the most urgent in criminological science.

Since prosecutors currently ensure that the rights and interests of victims, witnesses, as well as the rights of suspects and those accused of committing criminal offenses in the family sphere are respected in court, guided by the principle of the rule of law, legality and justice, they also coordinate the formation of criminal law and criminological policy in the field activities of law enforcement agencies with the aim of preventing and countering crime, in particular in the family sphere. Moreover, the prosecutor, exercising constitutional functions, independently makes decisions and coordinates the initiation of criminal proceedings by the pre-trial investigation bodies of the National Police of Ukraine regarding the commission of a criminal offense (a crime or a criminal misdemeanor) by an offender in the family area.

The signs of general social measures to prevent crime in the family sphere by the prosecutor's office are singled out, on the basis of which, the author's definition of them is formulated. The shortcomings of social measures to prevent crime in the family sphere are singled out, among them: the presence of gaps and conflicts in regulatory and legal acts, which requires a constant search for a way out of this or that situation; problems with the coordination of the activities of the prosecutor's office with other law enforcement agencies, the court and local self-government bodies; the great crisis of the institution of the family and moral values in the conditions of the Russian-Ukrainian war, etc.

Keywords: *general social measures, prevention, crime prosecutor's office, family area, offender.*